

MOLERA i SOLÀ, Pere; LLORCA i ISERN, Núria; ROCA i VALLMAJOR, Antoni; CRUELLS i CADEVALL, Montserrat; VIÑALS i OLIÀ, Joan (2009) *Materials: ciència i tecnologia* Barcelona: Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 153 p. (Diccionaris d'Especialitat; 6) ISBN 978-84-475-3408-1

Els diccionaris tenen un públic singular. A més dels destinataris per a qui els autors els redacten, hi ha un col·lectiu «estrany» de persones que els col·leccionen, els llegeixen i els revisen. Els lexicògrafs i els terminòlegs som d'aquesta mena. Ens agrada que n'hi hagi molts i de ben fets, en valorem la funció social i en gaudim. Celebrem, doncs, l'aparició d'aquest nou diccionari en la col·lecció de «Diccionaris d'Especialitat» de la Universitat de Barcelona, projecte iniciat als anys noranta i orientat a fer recursos de suport a la docència en diverses titulacions.

És la primera obra de la col·lecció que no forma part del disseny inicial del projecte, respon a necessitats actuals. Com diuen els autors, professors del Departament de Ciència dels Materials i Enginyeria Metal·lúrgica de la Universitat de Barcelona (UB), aquest diccionari de materials cobreix un espai que no disposava d'obres lexicogràfiques en català. Tot i que existeixen diccionaris de geologia, de química i de la construcció, hi ha tot un lèxic propi del processament de materials que no tenia cabuda en els anteriors.

El diccionari és vist com un complement docent idoni per al llibre *Ciència dels materials* (Universitat de Barcelona, 2007) dels mateixos autors, de manera que els destinataris són els estudiants d'aquesta matèria i d'altres d'afins. Per això, és rellevant que els autors i els Serveis Lingüístics de la UB hagin optat per definicions de caràcter enciclopèdic que, a més de definicions tradicionals formades per un descriptor hiperonímic i diversos trets distintius, afegeixen una altra informació pertinent per a la comprensió dels processos i de les característiques dels materials; també hi ha fotografies i dibuixos.

Es tracta, doncs, d'un diccionari de 1.022 entrades, amb definicions, notes, il·lustracions, sinònims i equivalents en castellà i en anglès. Les notes recullen informació lingüística («*alnico* és un acrònim»), altra informació complementària de la definició (emissivitat: «A un cos negre

ideal se li assigna una emissivitat d'I,o.»), informació metodològica (en la nota d'índex de Miller de les direccions s'indica quan cal usar els claudàtors verticals i quan els angulars) o remissions a les imatges inserides en altres pàgines.

La majoria de les entrades són substantius, i la presència d'adjectius i de verbs és pràcticament testimonial (actiu *-iva*, *alfagen -àgena*, *ignífug -a*, *corroir*, *matxucar*, *moldre*). Aquest desequilibri entre categories gramaticals és natural (els substantius representen de manera preferent els nodes de coneixement) i habitual en gairebé tots els diccionaris terminològics, però seria interessant d'aclarir en la introducció per què s'inclouen aquests verbs i adjectius i no d'altres.

Aquesta manca d'explicitació dels criteris emprats en la selecció de les entrades i en el tractament de la informació és potser l'element que s'hi troba més a faltar. Per exemple, els símbols que són una informació opcional s'entren en algunes entrades, però en d'altres no. Deu ser per un criteri d'adequació al destinatari, però aniria molt bé de saber-ho. El mateix succeeix amb el tractament de les sigles: n'hi ha que configuren l'entrada principal del terme (ABS), mentre que d'altres s'entren com a sinònims de les formes desplegadas principals (CMC, CMM, CMP, PET, PVC, PTFE, SBR). És per una qüestió de freqüència d'ús?

Un darrer aspecte interessant del diccionari és la poca presència de manlleus sense adaptació (*ausforming*), acompanyats d'alguns calcs que hauran d'interessar els neòlegs (*pavonatge*, *bufatge*, *colada*) i la inclusió de marques registrades, identificables per l'ús de majúscules o pel comentari en nota.

Només cal desitjar que els destinataris naturals en facin molt d'ús i que els usuaris «estrany» en gaudeixin com ha fet qui signa aquestes línies

MERCÈ LORENTE CASAFONT
Consell de Redacció